

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології

Кафедра менеджменту культури та соціальних технологій

К В А Л І Ф І К А Ц І Й Н А Р О Б О Т А

на здобуття першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Освітньо-професійна програма

«Менеджмент культури» на тему: «Організація персональної художньої
виставки в центрі сучасного мистецтва»

Виконала: студентка бакалавратури

спеціальність 028

«Менеджмент соціокультурної діяльності»

ЛУНЬОВА Олександра

Кандидат культурології

Старший викладач кафедри менеджменту культури та соціальних технологій

МІРОШНИЧЕНКО Вадим

Кваліфікаційна робота допущена до захисту

рішенням кафедри менеджменту культури та соціальних технологій

Протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____ доц. АФЕНЧЕНКО Генадій

Харків 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ.....	7
1.1. Основні поняття дослідження.....	7
1.2. Вплив мистецьких проєктів на розвиток культурного середовища	12
1.3. Роль менеджера соціокультурної діяльності в створенні проєкту.....	16
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА ХУДОЖНІХ ВИСТАВОК В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ В 2023 РОЦІ.....	21
2.1. Аналіз мистецьких проєктів, їхніх учасників та майданчиків проведення в Україні за 2023 рік	21
2.2. Мистецькі проєкти в країнах Європи в 2023 році: аналіз динаміки розвитку	22
РОЗДІЛ III. ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЄКТУ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ВИСТАВКИ «НІЧНІ КОШМАРИ».....	30
3.1. Етапи формування та реалізації проєкту.....	30
3.2. PR складова проєкту.....	35
3.3. Економічна складова проєкту.....	38
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44
ДОДАТКИ.....	50

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Вивчення процесів створення персональної виставки є актуальним, оскільки воно дозволяє аналізувати різноманітні аспекти культурного середовища, до яких входять: роль художника у загальному культурному середовищі, його внесок у культурний розвиток суспільства, арт-менеджмент як явище та його вплив на сучасний художній ринок, роль мистецьких інституцій в формуванні сучасної арт сцени. Виставкова діяльність грає важливу роль в формуванні та просуванні культурної спадщини та розвитку мистецтва загалом. Окрім того, організація персональних проєктів є суттєвим кроком в професійній реалізації митця, отже дослідження цього питання, дало б краще розуміння внутрішніх процесів, та облегшило вступ митців в дану сферу. З економічної точки зору, впровадження більшої кількості мистецьких ініціатив, може бути дуже корисним для розвитку економіки країни. Дослідження процесів створення мистецьких проєктів стане корисним в розумінні динаміки світового мистецького світу, його трендів та впливу сучасних технологій на цей процес.

Зараз Україна переживає важливий етап у своїй історії, і цей період відзначається особливо напруженим емоційним фоном у суспільстві. Ця ситуація спонукає людей до звернення до мистецтва для вираження своїх почуттів і думок. Мистецтво стає для них не лише засобом самовираження, але й інструментом комунікації в культурному оточенні. Тому дослідження процесів, пов'язаних із створенням художніх проєктів, набуває великої важливості, оскільки воно допомагає розкрити вплив творчого внеску людей на суспільство.

Окрім цього, значною мірою важливим є розвиток і популяризація мистецтва в Україні, де ця галузь знаходиться на стадії активного формування. Багато проблем організаційних та законодавчих проблем залишаються не врегульованими. Наразі відсутні нормативні документи щодо стандартизації та сертифікації якості послуг, які організовують виставкові заходи. Крім того, відсутні органи державної виконавчої влади, які б контролювали цей вид

діяльності. Такі ключові слова, як «виставкова діяльність» і «виставково-ярмаркова діяльність», досі не містяться в законах. Це свідчить про те, що понятійний апарат виставкової діяльності ще не сформований, і необхідно розробити національні стандарти щодо основних термінів і визначень у цій галузі [1].

Дослідження та підтримка мистецтва сприяють його зростанню та розвитку. Розуміння цих процесів дозволяє покращувати створення культурних проєктів, зробити їх більш ефективними та сприяти культурній динаміці держави. На макроекономічному рівні виставки сприяють розвитку міжнародної торгівлі (імпорту та експорту), інновацій (включаючи трансфер технологій), кооперації (зокрема міжрегіональні та міжнародні), залученню інвестицій і розвитку споживчого ринку. Нарешті, вони сприяють скороченню технологічного ланцюжка збуту шляхом встановлення прямих контактів між виробниками та роздрібною торгівлею, виробниками та споживачами [2].

Отже, розуміння всіх цих аспектів може стати корисним для розвитку вітчизняного художнього ринку, та отримання максимальної вигоди від цього, як митцям і культурним установам, так і державі загалом, оскільки ця галузь в Україні наразі не є достатньо розвиненою. Про це свідчить обмежений доступ до платформ для показу та продажу творчих робіт, недостатня підтримка молодих та незалежних митців, а також обмежені можливості для професійного зростання та розвитку в цій галузі. Відсутність відповідної інфраструктури та стратегій підтримки призводить до того, що багато обдарованих художників змушені шукати можливості закордоном, що призводить до втрати культурного капіталу для країни. Тому важливо розглядати проблеми та можливості розвитку художнього ринку з бажанням забезпечити його стійке й динамічне зростання на благо всіх зацікавлених сторін. Окрім того розвинутий художній ринок має помітний вплив економічну складову державного функціонування. Це означає, що митці можуть заробляти на своєму мистецтві, працюючи на повноцінному ринку, де ціни формуються

відповідно до попиту та пропозиції, а також за наявності системи підтримки, що дозволяє їм вести професійний та стабільний спосіб життя.

Глибоке дослідження процесів організації персональних виставок та їхній вплив на культурний та економічний розвиток стає необхідним кроком для створення стратегій та програм, спрямованих на підтримку та розвиток мистецтва в Україні та за її межами.

Ступінь вивчення проблеми. В ході аналізу теми, я ознайомила з різноманітними джерелами інформації. Це включало в себе літературу про управління соціокультурними проєктами, методи менеджменту, а також огляд спеціалізованих подій у культурній сфері. Крім того, я ознайомила з науковими статтями, підручниками і офіційними статистичними даними, а також використала приклади конкретних проєктів для підтримки моїх досліджень.

Об'єкт дослідження – виставкова діяльність у сфері образотворчого мистецтва

Предмет дослідження – організація персональної виставки в центрі сучасного мистецтва

Мета та завдання дослідження. Метою роботи є дослідити процес створення виставки та визначити ефективні засоби реалізації проєкту.

Для досягнення поставленої мети вирішуються такі дослідницькі завдання:

- 1) визначити теоретичні аспекти організації та проведення виставки;
- 2) проаналізувати ринок в Україні та Європі в сфері мистецької виставкової діяльності;
- 3) визначити основні аспекти відбору проєктів;
- 4) проаналізувати фінансову складову створення проєкту;
- 5) сформулювати рекомендації щодо спрощення процесу створення проєкту.

Методи дослідження. Для визначення основних тенденції динаміки розвитку сучасної виставкової діяльності використовується: аналіз засобів

масової інформації, порівняльні методи, аналітичні методи, типологізація. Для оцінки внутрішніх сильних та слабких сторін проєкту був використаний інструменти аналізу: SWOT, окрім того, для візуалізації термінів виконання завдань у проєкті, була використаний метод: діаграма Ганта

Структура кваліфікаційної роботи містить: вступ, три розділи, вісім підрозділів, висновки, список використаних джерел (який налічує п'ятдесят три найменування), шість додатків. Загальний обсяг сорок три сторінки.

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

1.1 Основні поняття дослідження.

Одним із важливих компонентів сучасного світу є проектна діяльність, яка демонструє високий рівень розвитку суспільства та науково-технічного прогресу. Основним завданням досліджень у цій галузі є виявлення основних понять, які лежать в основі діяльності проекту. Вивчення цих ідей допомагає краще зрозуміти основні ідеї, принципи та методи проектування. Це також впливає на якість і ефективність процесів створення нових товарів, послуг і рішень. У цьому вступі ми зосередимося на основних ідеях, які визначають зміст і сферу досліджень, пов'язаних із проектною діяльністю В Україні виставкова діяльність має давні традиції. Ярмаркова діяльність значно зросла з XVI століття. Найвідоміші з ярмарків проходили у Харкові – Хрещенський, Полтаві – Іллінський, Кролівці – Воздвиженський, Києві – Контрактовий. Починаючи з другої половини 1800-х років організація промислових і сільськогосподарських виставок набула постійного характеру. Їх основними містами були Київ, Львів, Харків, Катеринослав, Одеса та Херсон. У 1898 році на величезній площі понад 13 000 квадратних метрів відбулася Київська сільськогосподарська виставка. Понад 1700 експонентів взяли участь у заході. Всеросійська промислова виставка 1913 року в Києві тривала з травня по жовтень і була ще більшою [3].

Проектна діяльність за Дж. Джонсоном – це «процес, який дає початок змінам у штучному середовищі» [4]. Базуючись на цьому твердженні, можна сказати, що проектна діяльність передбачає створення заходів в різних сферах життя, задля вирішення конкретних проблем. В рамках цього підходу основною метою створення проєктів є створення нових культурних продуктів або розвиток вже існуючих. Це сприяє розвитку суспільства, впровадженню інновацій та дій спрямованих на прогрес сфери. Проєкт – це сукупність дій, обмежених у часі і спрямованих на вирішення проблеми або досягнення

конкретної мети. [5]. Проекти можуть приймати дуже різноманітні форми, наприклад такі як: музичні концерти, фестивалі, тимчасові художні експозиції, освітні заходи і т.д.

Основні поняття в цій темі включають: проект, менеджмент, команду, цілі, життєвий цикл, ризики та стейкхолдерів. Розглянемо кожен аспект окремо.

Рис. 1.1.1. Основні поняття проектної діяльності

Проектний менеджмент – це систематичний підхід до планування, виконання, контролю та завершення проектів з метою досягнення конкретних цілей і результатів. Він включає в себе організацію ресурсів, керування людськими взаєминами, управління ризиками та забезпечення відповідності графіку та бюджету. Головна мета проектного менеджменту – забезпечити успішне завершення проекту відповідно до визначених вимог і очікувань.

У Німеччині визначають загальну характеристику проектного менеджменту на основі DIN 69 9017. За цим стандартом особливості

проектного менеджменту порівняно з керівництвом виробничих процесів у фірмах або процесів обслуговування в державних або суспільних підприємствах подає сукупність управлінських завдань, сукупність організаційних дій, методів і засобів спрямованих на досягнення поставленої мети проектної діяльності [6]. Згідно з загальними вимогами до проектів, можна виокремити три основні якості у проектному менеджменті, які відрізняються своїм унікальним змістом:

- знання в галузі, пов'язані з проектом;
- ефективна організація дій у рамках проекту;
- спільна робота всіх учасників проекту.

Команда проекту є останнім і надважливим пунктом. Саме завдяки їй відбуваються всі процеси, і саме від команди переважно залежить фінальний результат. Створення команди проекту середовища для співпраці охоплює безліч сприятливих факторів, таких як угоди, структури та процеси команди. Ці фактори підтримують культуру, що дає змогу людям працювати разом, та забезпечують синергійний ефект від взаємодії [7]. Отже найчастіше команда проекту виставкової діяльності складається з: проектного менеджера, маркетолога, графічного дизайнера, комунікаційного менеджера, технічного координатора, прес-агента, логіста, асистента. Весь перелічений список є наближеним до повного, і використовується в великих установах, проте в менш великих інституціях, нерідко можна зустріти комбінування декількох задач та функцій в одній людині.

Отже, розглянемо функції всіх вищеперелічених посад. Проектний менеджер як правило відповідає за розбиття процесу на задачі, визначення таймінгу їх виконання та контроль термінів та бюджету. За просування проекту, та стратегії реклами відповідає маркетолог, ця позиція є важливою в процесі, так як просування продукту допомагає нам залучити нових відвідувачів, і як результат потенційно отримати продажі з заходу, та соціокультурний фідбек. Графічний дизайнер створює для проекту дизайни рекламних матеріалів, постери, обкладинки, анімацію запотребі. Технічний

координатор має знатися на приладах які використовуються під час заходу, налаштовувати їх, підключати, та вміти вирішувати проблеми які потенційно можуть виникнути з обладнанням. Прес-агент відповідає за підготовку прес-релізів, комунікує з журналістами, організовує інтерв'ю та інші медійні заходи. Асистентом на заході може стати людина без спеціальних навичок, так як ця робота це вимагає виконання складних задач. Асистенти на заходах займаються допомогою в організації, та координуванням певних процесів під час самого заходу.

Команда проєкту має велике значення для його реалізації, так як кожна людина виконуюча певні задачі вносить свій унікальний вклад в цей процес. А саме таким чином і формується загальний настрій та якість проєкту. Проєкти існують та діють у внутрішньому та зовнішньому середовищах, які мають різний ступінь впливу на постачання цінності. Внутрішнє та зовнішнє середовища можуть мати сприятливий несприятливий або нейтральний вплив на характеристики проєкту, на стейкхолдерів або на команди проєктів. [8]

Окрім того, варто звернути увагу на мотивацію команди проєкту. Вона має два аспекти: перший полягає в усвідомленні того, що мотивує членів команди проєкту працювати, а другий полягає у роботі з членами команди проєкту таким чином, щоб вони залишалися відданими проєкту та його кінцевим результатам [9].

Цілі проєкту – це невід’ємна складова. Саме цілі формують основний вектор напрямку руху проєкту, та втілюють в собі проблеми, які проєкт прагне закрити/вирішити. Цілі мають чітко ілюструвати переконання та духовні цінності авторів, та інституцій, що співпрацюють з цими авторами. Окрім того, цілі мають бути чітко та коректно сформульовані, ця вимога існує для цього, щоб в решті решт, виконання або невиконання цілей, можна було легко виміряти/відслідкувати, зробивши певні висновки про проєкт загалом.

Житєвий цикл проєкту представляє собою період від моменту початкових витрат до останніх отриманих вигод від проєкту. Він відображає прогрес проєкту на різних етапах його підготовки,

виконання та подальшого використання, що є основною складовою концепції проектного аналізу [10].

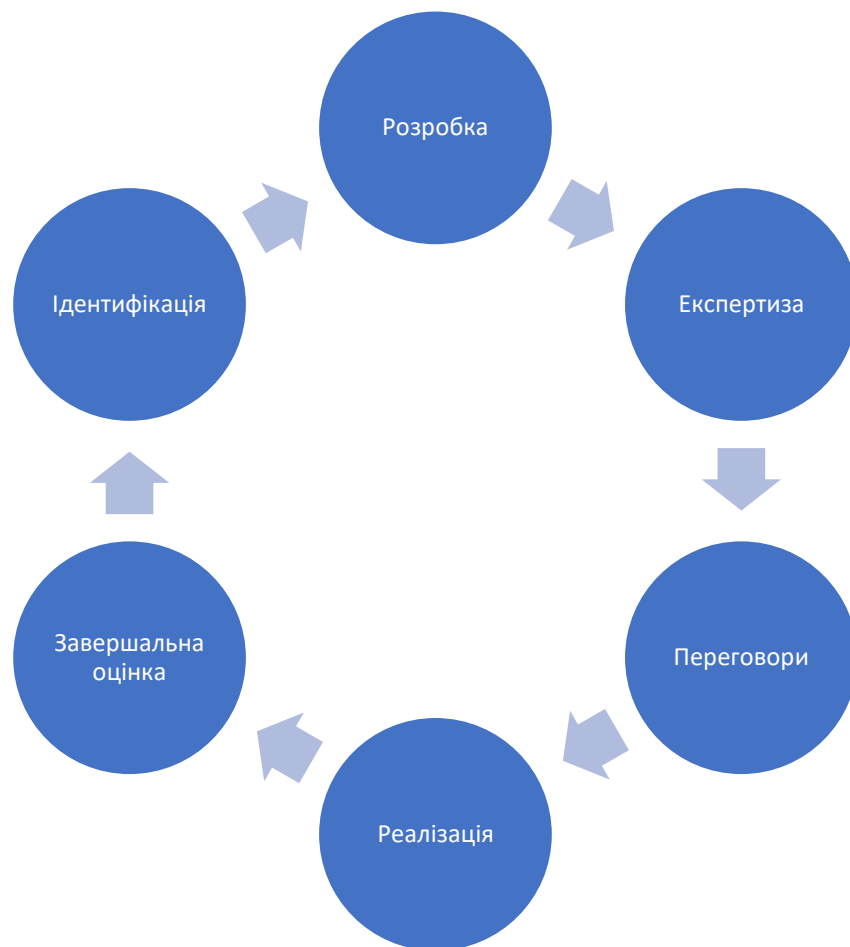

Рис 1.1.2 Життєвий цикл проєкту

Таймінг проєкту є не менш важливою складовою, бо чітко визначені часові рамки, є запорукою якісно виконаного проєкту, він складається з певної кількості аспектів. Одним з таких є визначення термінів. Проєктний план має обов'язково включати в себе визначений початок та завершення події, таким чином структуруючи завдання, для досягнення певної мети. Для більш ефективного досягнення результату варто розбити проєкт на малі задачі, визначивши для них конкретні строки виконання. Розподіл ресурсів (людських, матеріальних, фінансових, тощо..) допоможе більш продуктивно керувати загальним процесом, відводячи задачі спеціалістам в сфері їх виконання.

Бюджет проєкту - одна з найголовніших та найпервинніших задач в формуванні фундаменту проєкту. Ось типи витрат які зустрічаються в створенні проєкту найчастіше: людські ресурси (зарплати працівникам, гонорари артистам і т.д.), матеріали та технічне обладнання (виготовлення, транспортування, встановлення предметів експонування), оренда приміщень, прокат обладнання та адміністративні витрати. Також в бюджет можна включити не лише планування і витрати, а і потенційні доходи, а саме: спонсорство, продаж квитків, продаж мистецьких робіт. Прописуючи план бюджетування заходу, варто врахувати оподаткування та інші юридичні питання, які можуть виникнути.

Ризик- це невизначена подія або умова, яка якщо вона трапляється може мати позитивний або негативний вплив на одну або кілька цілей. Виявлені ризики можуть настати або не настати в проєкті. Команди проєктів прагнуть виявляти та оцінювати відомі та нові ризики, як внутрішні так і зовнішні відносно проєкту, упродовж всього життєвого циклу [11]. При створенні виставкових проєктів важливо пам'ятати про можливість виникнення ризиків та способи управління ними. Стейкхолдер – це особа чи організація, яка може вплинути на роботу проєкту, має певне відношення до нього [12].

1.2 Вплив мистецьких проєктів на розвиток культурного середовища

Україна переживає складні та переломні часи, це природно відображається на культурному житті країни. В умовах війни процеси, що відбуваються, мають різноманітний вплив на мистецькі установи: деякі закриваються тимчасово, але з'являється багато інших майданчиків, які готові підтримувати сучасне українське мистецтво та сприяти розвитку арт-ринку. Отже зараз, Україна, в процесі свого активного відходу від культурних кодів росії, формується дуже стрімко, впроваджуючи у своє життя нові традиції, цінності та ідентичність, які відображають багатовікову історію та культурне багатство народу. Цьому процесу також сприяють декілька чинників. Одним з

них є поява нового покоління амбіційних та обдарованих художників, які здійснюють ініціативні та експериментальні проекти, що збагачують культурний ландшафт. Крім того, вплив на якість розвитку арт-ринку мають галереї та центри сучасного мистецтва, які активно просувають роботи митців та сприяють їхньому продажу. Це, у свою чергу, сприяє вдосконаленню юридичних правил у сфері мистецтва, які наразі залишаються недостатньо розвинутими.

Значною мірою підтримки арт-бізнесу є активність як державних, так і недержавних установ, які пропонують різноманітні заходи, такі як грантові програми, конкурси та виставкові проекти. Вони надають можливість фінансувати різні проекти, допомагаючи реалізувати ідеї молодим або вже визнаним художникам. Ці ініціативи стали більш активними останнім часом, враховуючи складну ситуацію в країні та інтерес з боку зарубіжних інвесторів у підтримці українського мистецтва. Наразі одним з найпоширеніших форматів є мистецькі резиденції, що створюються для забезпечення митців житлом та необхідними ресурсами на певний період часу. Інформацію про такі резиденції можна знайти на різних ресурсах, включаючи телеграм-канали з анонсами та описами різних мистецьких програм, такий як телеграм-канал Олі Федорової під назвою "Мист_киця в резиденції" [13].

Мистецькі проекти, будучи не лише джерелом естетичного задоволення, але й потужним інструментом соціокультурних трансформацій, мають значний вплив на нашу спільність. Взаємодія з мистецтвом може змінювати наше сприйняття світу, стимулювати розуміння та сприйняття різноманітності, а також впливати на соціальні та економічні аспекти нашого життя. У цьому контексті дослідження впливу мистецьких проектів на культурне середовище є актуальним і важливим завданням.

Основні аспекти впливу мистецького проекту на культурне середовище виведені на рисунку №1.3

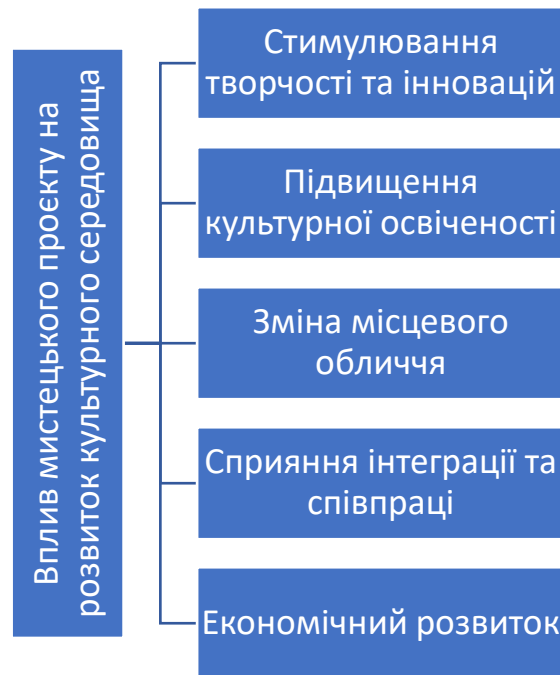

Рис. 1.2.1 Вплив мистецького проекту на розвиток культурного середовища

Розкриваючи кожен з пунктів, можемо виділити їх основні важелі впливу:

- стимулювання творчості та інновацій: мистецькі проекти часто відкривають нові можливості для вираження ідей та перспектив, стимулюючи творчий процес не лише у самого мистецтва, але і у суміжних галузях;
- підвищення культурної освіченості: через виставки, виступи, майстер-класи та інші події, мистецькі проекти сприяють розширенню знань і розумінню різноманітності культурних виражень;
- зміна місцевого обличчя: мистецькі ініціативи можуть змінювати атмосферу та вигляд міста або регіону, створюючи привабливіше та відкрите для творчості середовище;
- сприяння інтеграції та співпраці: мистецькі проекти зближують людей з різних культур, соціальних груп та професій, стимулюючи співпрацю та обмін ідеями;
- економічний розвиток: розвиток мистецького сектору може приносити економічні переваги, такі як приваблення туристів, збільшення попиту на товари та послуги, пов'язані з мистецтвом.

Мистецькі проекти відіграють важливу роль у створенні та вдосконаленні культурного оточення, сприяючи його постійному розвитку та розширенню. Вони допомагають у формуванні унікальної атмосфери та стимулюють креативність, що впливає на різноманітні аспекти життя суспільства. Розглядаючи вплив мистецьких проєктів на культурне середовище, можна відзначити, що вона має свої переваги і недоліки.

Однією з сильних сторін є те, що митець може повністю виразити свої ідеї та взаємодіяти з глядачами. Це сприяє підвищенню культурної свідомості та привертає увагу до важливих тем. Однак існують і проблеми, такі як фінансові обмеження, вузька аудиторія та залежність від підтримки організаторів, які можуть ускладнити проведення виставки та вплинути на її успішність. Більш детальну характеристику проєкту можна розглянути на рис.

1.2.2

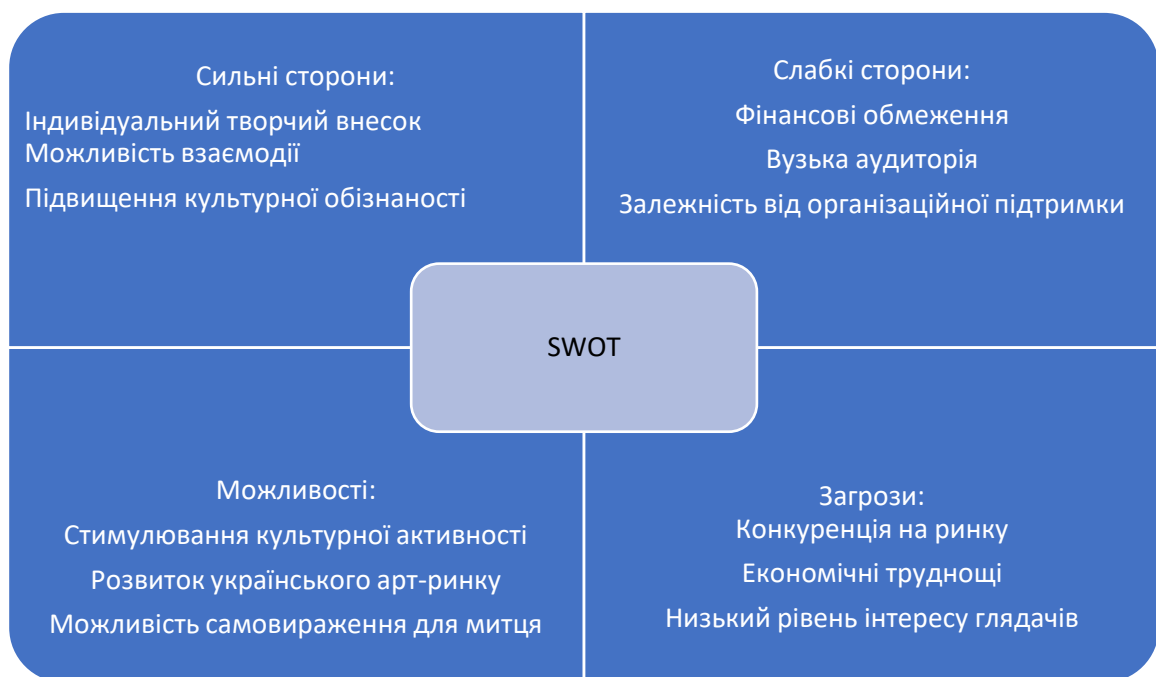

Рис. 1.2.2 SWOT аналіз впливу мистецького проєкту на культурне середовище

Необхідно детально вивчити, які події проведені після отримання Україною незалежності сприяли розвитку української культури.

«Мистецтво має дивовижну здатність сприяти діалогу та взаєморозумінню між культурами. Проводячи міжнародні мистецькі ярмарки, молода

демократія може брати участь у міжкультурному діалозі, руйнуючи стереотипи та сприяючи взаємній повазі. Це зміцнює місце країни в міжнародному мистецькому співтоваристві.

Згодом, міжнародні мистецькі ярмарки почали пропонувати можливості для навчання та розширення уявлень про місце і можливості українських митців в сучасному світі художнього мистецтва...», - впевнена арт-кураторка Соня Богатова [14].

Ця цитата добре показує, наскільки важливим є мистецтво як інструмент, який допомагає людям з різних країн розуміти один одного. Мистецтво може об'єднувати людей незалежно від мови, культури чи походження. Нації можуть сприяти обміну ідеями та поглибленню взаєморозуміння шляхом проведення міжнародних мистецьких ярмарок, де вони можуть продемонструвати свою культурну спадщину та сучасне мистецтво. Крім того, завдяки таким заходам митці мають можливість розширити свої горизонти та отримати нові знання та ідеї. Це впливає на їхній подальший розвиток творчості та сприяє їхній участі в глобальному мистецькому співтоваристві.

Підтримка сучасного мистецтва в його нетрадиційних та можливо провокаційних формах є важливою для розвитку та збагачення художнього вираження та культурного ландшафту. Знайомство громадськості з таким мистецтвом сприяє різноманітності поглядів та підтримує сумніви у власних переконаннях, спонукаючи нас розглядати значення, наміри та контексти, що стоять за творами. Це сприяє розвитку критичного мислення [15].

1.3 Роль менеджера соціокультурної діяльності в створенні проєкту.

Участь менеджера соціокультурної діяльності у процесі створення проєкту є життєво важливою для досягнення мети та успішного завершення проєкту. Менеджер оціюкультурної діяльності є ключовим фахівцем, який керує всіма аспектами проєкту від постановки завдань до завершення, що

гарантує ефективне використання ресурсів, вчасне вирішення проблем і досягнення бажаних результатів.

Менеджер в проектній діяльності - це особа, яка відповідає за керування проектом від початку до завершення. Він організовує роботу команди, розподіляє ресурси, встановлює та контролює терміни виконання завдань, управляє ризиками, веде комунікацію з зацікавленими сторонами і забезпечує виконання проекту в рамках бюджету та обмежень. Менеджер також стимулює команду та забезпечує плідну співпрацю між учасниками проекту. Його Основна мета –забезпечити успішне завершення проекту згідно з вимогами та очікуваннями замовника. Для менеджера проекту важливим завданням є «підтримка балансу інтересів» зацікавлених учасників проекту [16].

Розуміння та врахування культурних та соціальних потреб громадськості відіграє критичну роль у досягненні успіху. У цьому контексті роль менеджера соціокультурної діяльності виявляється надзвичайно важливою. Менеджер має широкий спектр завдань та відповідальностей, спрямованих на забезпечення успішної інтеграції проекту в культурне середовище та його позитивний вплив на суспільство. Таблиці №2 ми проаналізуємо основні завдання, які стоять перед менеджером соціокультурної діяльності у створенні проекту, щоб краще зрозуміти його роль та внесок у культурну сферу.

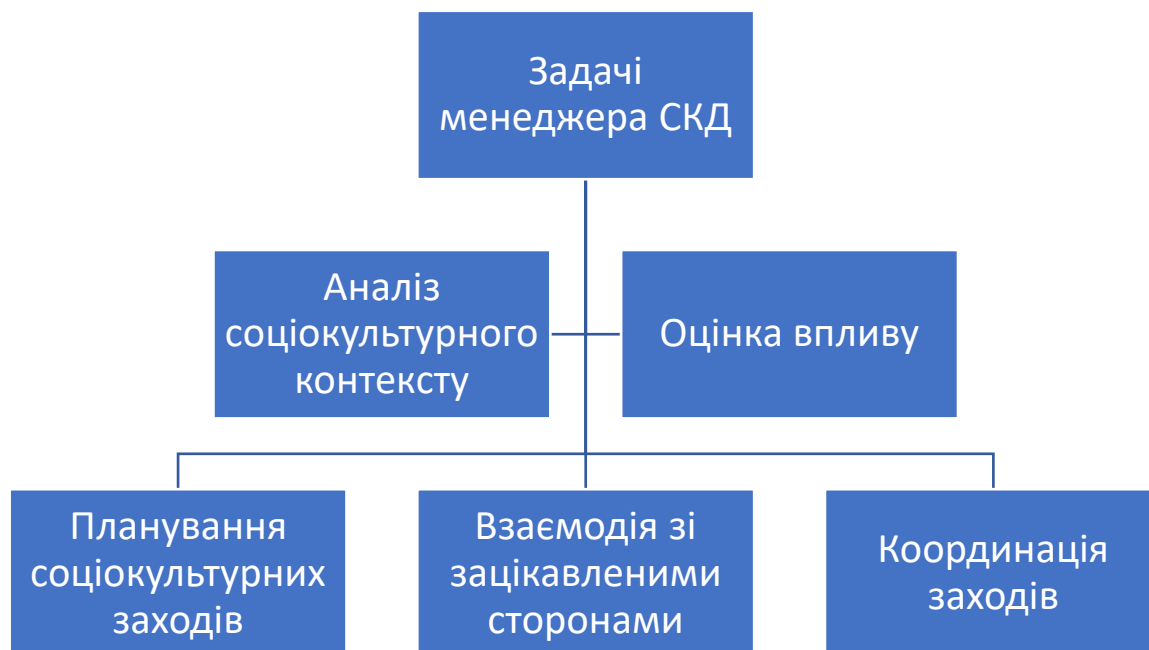

Рис. 1.3.1 Задачі менеджера СКД

Розберемо кожен пункт детальніше:

- аналіз соціокультурного контексту: вивчення соціокультурних потреб та інтересів цільової аудиторії для розробки проекту, аналізу впливу та ефективного взаємодії з громадськістю;

- планування соціокультурних заходів: Розробка стратегій та програми заходів, спрямованих на включення різних соціокультурних груп та сприяння розвитку культурного середовища;

- взаємодія зі зацікавленими сторонами: співпраця з громадськими організаціями, урядовими структурами, культурними установами, інвесторами, спонсорами та іншими зацікавленими сторонами для забезпечення широкої підтримки та сприяння впровадженню проекту та його фінансуванню;

- координація заходів: організація та виконання соціокультурних заходів в рамках проекту, включаючи культурні виставки, майстер-класи, дискусії та інші форми взаємодії з громадськістю;

- оцінка впливу: аналіз результатів та впливу проведених заходів на соціокультурну ситуацію в спільноті, оцінка ефективності та коригування

стратегій для досягнення максимального позитивного впливу на культурне середовище.

Сучасні вимоги до виконання проектних завдань надихають керівників проектів на постійне підвищення свого професійного рівня. Це охоплює наступні аспекти:

- перетворення місії проекту на конкретні завдання, процеси, види робіт та методи їх виконання;
- забезпечення створення продукту проекту в умовах специфічних обмежень, використовуючи всі етапи управління проектом (ініціювання, планування, виконання, контроль, завершення);
- забезпечення максимального задоволення всіх зацікавлених сторін від результатів проекту, врегулювання конфліктів інтересів між ними [17].

Висновок до розділу I

Отже, мистецька виставка виступає як важливий засіб взаємодії між культурою та глядачем. Персональна виставка відкриває для глядача світ художника, дозволяючи йому подивитися на нього очима самого митця. Це сприяє формуванню не лише культурного простору, а й простору для роздумів та діалогу. Такий захід не обмежується тільки художніми аспектами, але також стає стимулом для обговорення та аналізу сучасного мистецтва в контексті конкретної культурної спільноти. Глядачі отримують можливість не лише сприймати твори мистецтва, а й стати активними учасниками діалогу про їхнє значення та вплив на культуру. Процеси, що відбуваються в культурному середовищі мистецтва, суттєво впливають на формування арт-ринку, оскільки кожен його компонент постійно збагачується досвідом, що сприяє його зміцненню.

Окрім того, менеджер соціокультурної діяльності виступає координатором між культурними та комерційними аспектами проекту, забезпечуючи взаємодію між художниками, галереями, спонсорами та публікою. Менеджер сприяє розвитку партнерських відносин із комерційними

підприємствами, які можуть фінансувати виставку, а також забезпечує маркетингову стратегію для привертання відвідувачів. Він враховує комерційні інтереси під час організації виставки, забезпечуючи оптимальне використання ресурсів та максимізацію прибутковості проекту. Таким чином, менеджер соціокультурної діяльності впливає на успішне здійснення виставки як культурного продукту, враховуючи як культурні, так і комерційні аспекти проекту.

РОЗДІЛ II

АНАЛІЗ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА ХУДОЖНІХ ВИСТАВОК В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ В 2023 РОЦІ

2.1. Аналіз мистецьких проєктів, їхніх учасників та майданчиків проведення в Україні за 2023 рік

Аналітика відбуваних мистецьких проєктів в Україні та Європі, є важливою з кількох ключових причин. По-перше, такий аналіз дозволяє зрозуміти сучасні тенденції в мистецтві та культурі цих регіонів, які впливають на розвиток мистецтва. По-друге, він дозволяє визначити ключових учасників та їхню роль у формуванні культурного простору, а також оцінити вплив їхньої діяльності на суспільство та культурне середовище. Крім того, аналіз майданчиків проведення мистецьких проєктів допомагає виявити основні центри культурної активності та їхню роль у сприянні мистецькій творчості та взаємодії між художниками та глядачами. В цілому, такий аналіз є важливим інструментом для розуміння та підтримки розвитку мистецтва та культури в сучасному світі.

Окрім того, порівняння різних мистецьких проєктів дозволить нам краще розуміти роль та ефективність нашого власного проєкту. Шляхом аналізу успішних та менш успішних ініціатив ми зможемо ідентифікувати кращі практики, а також виявити потенційні проблеми та недоліки у нашому проєкті. Порівняльний аналіз дозволить нам виявити сильні та слабкі сторони нашого підходу, а також зрозуміти, які аспекти можна поліпшити або оптимізувати для досягнення кращих результатів. Крім того, вивчення інших проєктів дозволить нам відкрити нові ідеї та можливості для розвитку нашого власного проєкту, а також збільшити його потенціал впливу на аудиторію та культурне середовище в цілому. Такий підхід допоможе нам удосконалити нашу стратегію та забезпечити більший успіх у реалізації наших мистецьких ідей та цілей. Для аналізу проєктів візьмемо 10 виставок минулого року (їх можна переглянути на рисунку 2.1) та порівняємо їх характеристики.

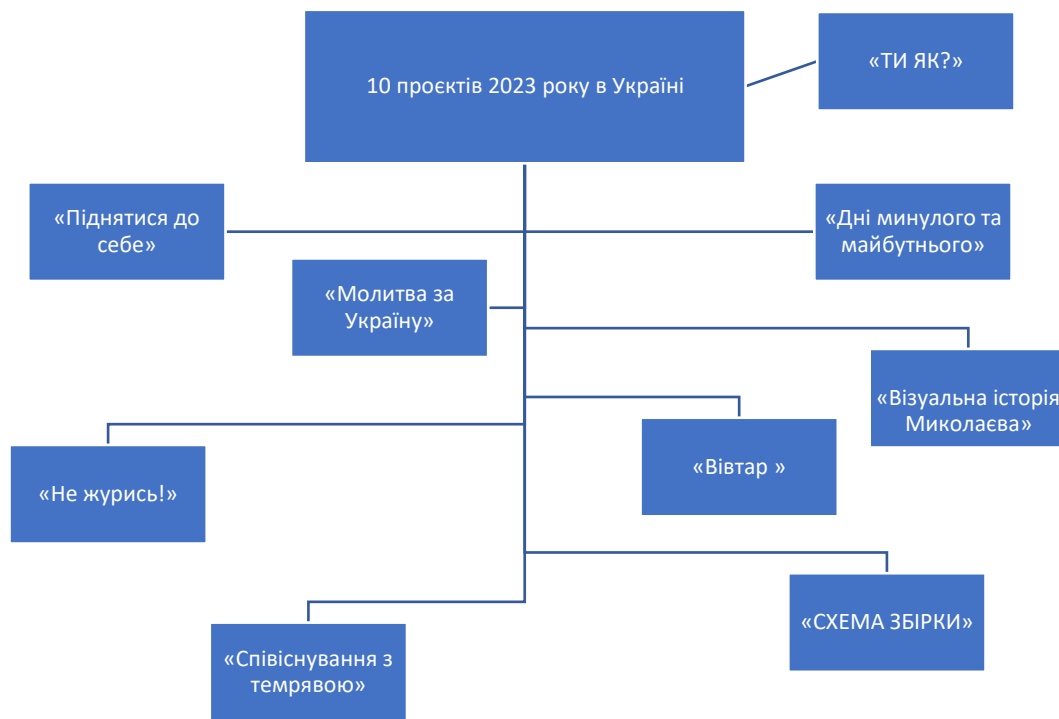

Рис 2.1.1. 10 проєктів 2023 в Україні

Проаналізуємо детальніше кожен проєкт, видівши сильні та слабкі сторони.

«Піднятися до себе» - проєкт, що створений для вивчення та обговорення впливу воєнного періоду на людей, їх психологічний та соціальний стан через образотворче мистецтво, зокрема через твори Тараса Шевченка та сучасних художників, таких як Антон Логов і Андрій Дудченко. [18]. Виставка експонувалася з 20.05.23 по 18.06.23 в Національному музеї Тараса Шевченка. Виставка в національному музеї, є доволі вагомим фактором престижності проєкту, тому що співпраця з державними установами забезпечує високий статус та авторитетність події. Національні музеї є символом культурної ідентичності та національної спадщини, тому виставка у їхніх стінах отримує особливий статус у суспільстві. Крім того, співпраця з

державними установами дозволяє отримати доступ до додаткових ресурсів, підтримку від урядових структур та можливість використовувати державні канали комунікації для просування події. Це сприяє збільшенню впливу виставки на громадськість, підвищенню інтересу до події серед широкої аудиторії та підвищенню її престижності в очах громадськості. Під час виставки були проведені авторські екскурсії від митців. Про проєкт писали такі видання як: «Твоє місто» [19], «Вечірній Київ» [20].

«ТИ ЯК?» - масштабна групова виставка, що проводилась в Києві з 01.06.23 по 25.07.23 в Національному Українському домі. Експозиція розмістилась на 5 поверхах Українського дому. Основою цієї виставки є "Архів мистецтва воєнного стану" Українського музею сучасного мистецтва (UMCA), який почав формуватися 24 лютого 2022 року і завершиться в день нашої перемоги [21]. Метою проєкту стало бажання відрефлексувати досвід українців під час повномасштабного вторгнення Росії в Україну та зробити крок до формування картини спільного майбутнього [22]. Виставка набула великого розголосу, її відвідала і перша леді [23]. Проєкт сильно привернув увагу ЗМІ, про нього писали: lb.ua [24], armyinform [25], vogue.ua [26], ТСН [27], та велика кількість інших видань. Birdinflight написали рецензію на виставку [28].

«Вівтар » Олександра Животкова. Виставка проводилась в Українському Національному домі. Митець прийшов на вернісаж виставки вперше за 15 років. Роботи були створені Олександром Животковим у моменти найвищої емоційної напруги – під час революції 2014 року та повномасштабного вторгнення Росії в Україну від 24 лютого 2022 року [29].

«Молитва за Україну» - виставка Антона Логов, що відбувалась з 01.09.23 по 22.09.23 у ЦСМ «Білий Світ». Автор фіксує у пам'яті усі рани, яких завдало Україні рашистське вторгнення. Тужить за людьми, що віддали свої життя за Україну. Лине серцем до всіх, хто прагне свободи і достойного життя. Вірить у Перемогу України і прославляє ЗСУ. Через мистецькі ходи і

форми художник запрошує глядача до діалогу, знаючи, що ці думки і почуття об'єднують сьогодні всіх і кожного [30].

«Дні минулого майбутнього» - Виставка подружжя митців Олександри та Владислава Кришовських, що проходила в Національному музеї «Київська картинна галерея» з 26.09.23 по 26.10.23. Центральними темами лишаються пам'ять, дорослішання, дослідження власної історії та спроби все-таки передбачити події майбутнього. (посилання експо київ) Про подію писали такі видання як: exro.kiev.ua [31], Дзеркало тижня [32]. Зняли відеорепортаж «Зірка малярства» [33].

«Візуальна історія Миколаєва» - групова виставка, що проводилась з 13.10.23 по 30.11.23. Одна з небагатьох ініціатив в місті Миколаєві під час війни в Україні. Виставка 20 авторів та авторок школи концептуальної та арт фотографії МУРН, яка фіксує вплив війни на місто Миколаїв та морально-психологічний стан місцевого населення. Місто, дев'ять місяців перебуваючи на лінії фронту, зазнало тяжких випробувань, зазнало обстрілів та загрози окупації [34]. Проєкт отримав високе охоплення аудиторії в соціальних мережах (переглянути пост можна в додатку 1). Під час експозиції, проводились такі заходи як: майстер класи з арт терапії, публічна дискусія, кураторська екскурсія, публічні діалоги з учасниками виставки. Фінансування проєкту здійснювалось зі Стабілізаційного фонду культури та освіти 2023 Федеральним міністерством закордонних справ Німеччини та Goethe-Institut. Goethe.de Про виставку писали: Суспільне новини [35], Nikvesti [36], Миколаївська правда [37], МіТЕЦ [38].

«СХЕМА ЗБІРКИ» - Проєкт, що проходив в мистецькому просторі M17 з 09.11.23 по 04.02.24. Виставковий проєкт має постійну частину експозиції в межах заявленого періоду проєкту, та змінну частину, а також ряд супутніх мистецьких подій. Проєкт «Схема збірки» зосереджений на феномені Київського інституту автоматики. Виставка об'єднує 60 митців, які презентують самоорганізовану спільноту художників, яка є живим організмом, що розвивається та змінюється, і дає імпульс новим ідеям та

рефлексіям художників. [39] В рамках проєкту проводились зустрічі з художниками, кураторські екскурсії тощо. Виставку анонсували декілька видань, таких як : guide.kyivcity [40], lb.ua [41].

«Співіснування з темрявою» - виставка, що проходила в Мистецькому Арсеналі з 09.11.23 по 25.02.24. Коли придатні для існування площі скорочуються до «пунктів незламності», актуалізується мрія художника Федора Тетянича про автономний життєвий простір, біотехносферу, що може протистояти космічному холоду. Під'єднання до «нескінченного тіла» комунікацій стало неминучою долею і для об'єктів мистецтва. Саме оприявненню їх стратегій, залежностей, слабкостей у способах співіснування з темрявою в часи тотальної невідомості й присвячено виставку. (посилання на арсенал [42] Проєкт тривав 5 місяців та був створений в партнерстві з ГО «Спільнота Мистецького арсеналу» в межах реалізації проєкту профінансованого урядами Великої Британії, Канади, США, Фінляндії, Швеції та Швейцарії. Протягом експозиції проводились воркшопи, дискусії, лекції тощо. Про проєкт писали такі медіа як: Суспільне культура [43], Вечірній Київ [44], МіТЄЦ [45] та інші

«Трикутник та пряма лінія» - Перша інституційна виставка проєкту «Гарелея неотодрешь». Виставка присвячена універсальності тем та проблематик Луганщини та Донеччини та дослідженню спільних/відмінних образів і рис, котрі споріднюють схід з іншими регіонами України або, навпаки, підкреслюють їх окремішність. [46]

Під час експозиції проводились кураторські екскурсії від Віталія Матухно. Виставка профінансована Стабілізаційним фондом культури та освіти 200 Федеральним міністерством закордонних справ Німеччини та Goethe-Institut

«Не журись!» - виставка Єгора Анцигіна, що проходила в The Naked Room з 22.11.23 по 03.01.24

“Під час своїх досліджень кінохронік у Львівському музеї міської історії я потрапив на документацію концерту, присвяченого 175-річчю від дня народження Тараса Григоровича Шевченка. На цьому концерті виступав

театр “Не журись”, котрий виконував політико-критичні пісні. Поєднання суворого портрета Шевченка, назви колективу і часу, коли проходив концерт, зачепили мене. Це час перебудови, здобуття незалежності та своєї ідентичності. Саме “Не журись” із суворим поглядом Тараса Григоровича, що і підбадьорює і налаштовує на роботу, був поштовхом для однієї з картин цієї виставки, а далі стало назвою для всього проєкту”, – Єгор Анцигін. Про виставку писали такі медіа як: Суспільне культура [47], МіТЄЦ [48].

Отже, проаналізувавши 10 мистецьких проєктів проведених в Україні за 2023 рік, можемо проаналізувати наступні тенденції:

Майже всі проєкти, представлені зараз на мистецькій сцені України та Європи, направлені на висвітлення теми війни в Україні, рефлексію на ці події та привернення уваги загалу. Такі мистецькі проєкти не лише надають можливість відобразити глибокі емоції та думки художників щодо війни, а й спонукають до рефлексії та діалогу у громадськості. Вони стають важливим майданчиком для обговорення важливих соціальних та політичних питань, спонукаючи глядачів до аналізу та розуміння складних аспектів війни та її наслідків. Окрім того, дана аналітика допомогла нам виявити ряд мистецьких просторів, що зараз найактивніше ведуть свою діяльність, та привертають увагу суспільства якістю своїх проєктів: «Український Національний дім», ЦСМ «Білий Світ», Національний музей «Київська картинна галерея», ЦСМ «М17», «Мистецький арсенал», «Львівський муніципальний мистецький центр». Окрім того, також існує певна кількість мистецьких майданчиків, що не ввійшли в добірку проєктів 2023 року, проте теж заслуговують на увагу: «Ya gallery», «Yermilovcentre», «Dymchuk gallery», Галерея «Арт світ», Одеський національний художній музей, «Дзига», «PinchukArtCentre», Музей Ханенків тощо..

Основний осередок культурних просторів зараз знаходиться в Києві та Львові, також деякі майданчики базуються в Дніпрі, Одесі та Харкові.

Порівнюючи мистецькі проєкти, що створювались в Україні за 2023 рік, з проєктом «Нічні кошмари» варто відзначити відмінності в способах

фінансуванні проєктів, та пошуку партнерів. «Нічні кошмари» - не мали спонсорів та створювались за власний кошт. До переваг проєкту можна віднести, той факт, що він є парною виставкою, що дозволяє нам краще ознайомитись з творчістю кожного автора, звернувши уваги на його особливості, та побачивши ширший діапазон його творчості навідміну від масштабних проєктів, де приймає участь велика кількість митців з однією-двома роботами. В рамках виставки проводилась авторська екскурсія від митців, що є одним з важливих факторів успішного залучення аудиторії. Зустрічі з митцями, інтерактивні події, дискусії, екскурсії, майстер класи – це все позитивно впливає на успіх проєкту, так як залучає більше аудиторії. Також одним з чинників вдосконалення проєкту, є звертання уваги на більш якісне просування виставки (таргетована реклама, банери, афіші тощо)

2.2 Мистецькі проєкти в країнах Європи в 2023 році: аналіз динаміки розвитку

Аналіз проєктів мистецтва в Європі за 2023 рік, їхніх учасників і місць проведення є важливим для розуміння тенденцій і перспектив розвитку сучасного мистецтва в регіоні. Європейська культурна сцена відома різноманітністю та багатством творчих ідей, які відображаються в широкому спектрі мистецьких заходів і проєктів. Ми можемо отримати унікальний погляд на культурну динаміку регіону та її вплив на міжнародну мистецьку

сцену, досліджуючи їхні формати, учасників і місця проведення.

Рис 2.2.2. 5 проектів 2023 року в Європі

«Дім з каменем» - групова виставка в Перемишлі, що стала результатом роботи митців, що перебували на резиденції в Народному Домі. Виставка проводилась 27.04.23, і була одноденною. На вернісаж прийшло близько 30-40 людей, фото з відкриття виставки, можна знайти в додатку 2. Провідною проектом був дім, відчуття людей в імміграції і т.д.

«My broken bones» - персональна виставка Єгора Анцигіна в галереї «Labirynt» в Любліні, що тематично обертається навколо таких питань як пам'ять, травми та пейзаж. Цей проект піднімає тему травми, яку українці отримують щодня від початку вторгнення, чи то на полі бою, чи то вдома. Лише через деякий час стане відомо – глибина цих слідів, які кожен українець отримав кожен по-своєму [49].

«Kharkiv – Graz school» - проект кураторства Анастасії Хлестової. Проект та порівнює роботи митців що імігрували з Харкова в Грац, та має на меті дослідити відмінності шкіл цих міст.

«Lips and dragons» - персональна виставка художниці з Хмельницького Лізи Обуховської в Кракові, в ресторані «Śierpło». Основними мотивами

творчості Лізи є жіночність, а також дослідження впливу суспільства на рамки краси і те, як ці емоції впливають на жінок більше ніж на чоловіків.

«She will win» – виставка Ірини Максимової в Берліні. Авторка - українська художниця фіксує свіжий погляд на сучасний фігуративний живопис; сповнений енергії; і за своєю природою позитивно ставиться до життя. Натхненна українським фольклором, вона безтурботно зображує свої фігури та візерунки у спосіб, який викликає образи коміксів [50].

Висновок до розділу II

Аналізуючи п'ять мистецьких проєктів, що відбулися в Європі протягом 2023 року, виявлено цікаві тенденції, які відображають зміни в мистецькому світі та суспільстві загалом.

Спостерігається зростаючий інтерес до українських митців та мисткинь, що став відчутним після початку повномасштабного конфлікту. Країни Європи відкривають нові можливості для них, надаючи фінансову підтримку або організовуючи інші форми підтримки. В результаті, теми, які піднімаються в мистецьких проєктах, стають більш актуальними, зокрема, воєнна тематика в Україні, яка стає предметом обговорення та відображення у творчості.

Такий інтерес до української культури також відзначається через збільшення кількості українських митців на виставках та в галереях. Галеристи активно залучають талановитих представників українського мистецтва до своїх проєктів, що свідчить про поступове зближення культур та взаємне розуміння між країнами. Це сприяє не лише розкриттю нових творчих можливостей для українських художників, а й збагаченню мистецтва в Європі різноманітними перспективами та досвідом.

РОЗДІЛ III

ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОЄКТУ ПЕРСОНАЛЬНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ВИСТАВКИ

3.1 Етапи формування та реалізації проєкту.

Етапи формування ідеї проєкту складаються декількох ключових аспектів, які можуть допомогти виокремити концепцію від втілення та створити чіткий шлях до досягнення мети проєкту.

Основним прикладом для аналітики створення власного проєкту стане персональна художня виставка «Нічні кошмари» експонована в ЦСМ «Білий Світ» з 26.11.2023 по 14.12.2023. Авторами виставки стали Олександр Ляпін та Саша Луньова. Загальний процес створення проєкту відбуватиметься за наступними етапами: формування ідеї, визначення цілей проєкту, планування, розробка, реалізація та впровадження, аналіз результатів проєкту.

Рис 3.1.1.

Формування ідеї. Важливий етап, який формує ставлення глядача до проєкту, авторів та інституції, що експонує цю виставку. Ідеєю для проєкту стала тема нічних жахів. Це тема яка може сильно зблизити глядача та митців, за рахунок своєї відвертості. Ідея нічних кошмарів є дуже широкою, і може включити в себе дуже різні підходи та техніки, від насмішливих та сатиричних сюжетів, до більш глибоких, драматичних. Ідея проєкту була розроблена двома митцями: Олександром Ляпіним та Сашою Луньовою. В концепцію експозиції лягли наступні принципи:

«Вони виникають раптово у образах, що оточують нас щодня. Ти помічаєш їх у близьких людях, під своїм ліжком, а іноді і в самому собі. Вони виникають тоді, коли ти не очікуєш і коли найвразливіший. Вони виникають уві сні.»

“Вони” – це створіння, збудовані уявою двох творців – Саші Луцької та Олександра Ляпіна. Ці химерні істоти є уособленням нічних кошмарів, таємничих та іноді відчутно реальніших, ніж денні страхи. Протягом усієї історії художники використовували зображення неіснуючих дивних істот як засіб для дослідження нових перспектив розвитку людства та народження нестандартних прогресивних ідей. А дехто з митців залучає їх до розпалювання суперечок щодо питання “хто ми є?”, проливання світла на соціальні проблеми, зокрема – на жахи війни.» [51].

Дана ідея, може бути корисною для майданчику в залученні нової, більш молоді аудиторії та для досягнення інших поставлених цілей. Задум має перетини з позиціонуванням простору, а саме висвітлення творів, що піднімають загально важливі теми, зокрема, тему війни. Це не є обов’язковою умовою, проте резонуючі теми, як правило заохочують більшу кількість глядачів.

Цілі та очікування від проєкту. Однією з задач виставки «Нічні кошмари» є дати можливість глядачам поринути в інтригуючий світ темряви, де втілюються найглибші жахи та химери людської уяви. Ця експозиція пропонує подорож в невідоме, де кожне наступне полотно – це відзеркалення темряви в різних її проявах. Виставка прагне викликати обговорення щодо природи страху, його сутності та впливу на творчість та роль в мистецтві.

Окрім того, ціллю стала популяризація наївного мистецтва, в його сміливих проявах. Арт-ринок в Україні ще не цілком готовий до митців, створюючих ар-бріут [52], і тому однією з задач на меті цього проєкту стало розповсюдження наївного мистецтва в Україні, зокрема в Києві, та сприяння його розвитку та росту.

«Нічні кошмари» - дебютна персональна виставка Саші Луньової, тож одією з задач проєкт устало відкриття нового мистецького імені для київської аудиторії, і також сприяння популяризації та розкриттю творчого потенціалу рідного міста мисткині (Миколаїв).

Рис 3.1.2.

Стадія планування. На цій стадії, важливим елементом є чіткий розподіл обов'язків, та розуміння об'ємів роботи. В цей період, було визначено, базуючись на даних плану галереї (зокрема її квадратури), потрібну кількість робіт, враховуючи формати полотен – це +-15 шт. Також був сформований план експозиції (приблизне розміщення кожної роботи в просторі). Окрім того, були прописані терміни виконання всіх процесів, для коректного розрахування сил та часу. Виставковим простором для проєкту був обраний Центр сучасного мистецтва «Білий Світ». Вернісаж запланували на 26.11.2023 (день народження О. Луньової). Загальний час на розробку та реалізацію проєкту був 6 місяців.

Табл 3.1.1. План задач для реалізації виставки

Задача	Дедлайн	Виконавець
Закупівля матеріалів	07.05.2023	О. Ляпін/О. Луньова
Створення робіт	13.11.2023	О. Ляпін/О. Луньова
Знаходження виставкового простору	01.07.2023	О. Луньова
Створення афіші	18.11.2023	О. Луньова
Анонсування події	19.11.2023	ЦСМ «Білий Світ», О. Ляпін, О. Луньова
Транспортування робіт	23.11.2023	ЦСМ «Білий Світ»
Монтаж експозиції	25.11.2023	ЦСМ «Білий Світ», О. Ляпін, О. Луньова
Вернісаж виставки	26.11.2023	ЦСМ «Білий Світ», О. Ляпін, О. Луньова
Проведення авторської екскурсії виставкою		О. Ляпін, О. Луньова

Розробка проєкту. Всі роботи створювались спеціально під простір та з урахуванням усіх вимог. Переважно, матеріалами для створення робіт були полотна олія та акрил, проте також митці використовували більш експериментальні техніки, такі як: скульптури з монтажною піни, текстиль, та робота з полотном тасинтепоном в контексті створенні лялькоподібного об'єкту. Загалом вийшло 23 роботи двох авторів, що були розподілені між двома залами галереї . Експозицію виставки можна переглянути в додатку 3. Дві роботи з експозиції створювались спільно О. Ляпіним та О. Луньовою.

Реалізація та впровадження. Твори були транспортовані в галерею за певний час до монтажу. На момент зміни експозиції в галереї вже був готова афіша події, та експлікація до виставки. 25 листопада відбувся монтаж виставки, який включав в себе: формування остаточного вигляду експозиції, розміщення робіт в просторі, розташування етикеток з описами робіт,

формування та друк путівника виставкою. Роботу «Андріївський хрест» прибивали до стіни грубими цвяхами, що було частиною концепції роботи. Фінальними етапами процесу створення експозиції стали виставлення верхнього світла, підфарбовування стін та прибирання в залі. 26 листопада, виставка була доступна до відвідування вже з 11:00, проте урочисте відкриття було заплановане на 17:00. Вернісаж супроводжувався прямими трансляціями на фейсбук та інстаграм. Фото з відкриття виставки можна побачити в додатку 4. На відкритті, слово сказали автори виставки, власники галереї, та друзі митців. Також, на відкритті був представлений невеличкий фуршет який складався з вина, печива та цукерок.

Завершення та оцінка. Ключовим етапом проекту є завершальний аналіз. За допомогою цього проекту ми можемо проаналізувати такі показники, як кількість відвідувачів, активність у соціальних мережах та отримані відгуки. Детальний звіт про відвідування галереї за час експонування виставки «Нічні кошмари» можна знайти в таблиці 3.5.

Табл 3.1.2 Відвідування галереї

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						26.11 200+
27.11 вихідний	28.11 вихідний	29.11 13	30.11 20	01.12 31	02.12 32	03.12 35
04.12 вихідний	05.12 вихідний	06.12 13	07.12 18	08.12 40	09.12 35	10.12 39
11.12 вихідний	12.12 вихідний	13.12 26	14.12 31			

Переглянути відгуки на виставку «Нічні кошмари» можна в додатку 5. Активність людей в соціальних мережах, теж була достатньо високою, пост з анонсом виставки став 8 за популярністю в обліковому записі ЦСМ «Білий Світ» згідно статистики в інстаграм.

З початку появи ідеї проекту та до моменту його втілення, він пережив дуже багато трансформацій та змін, на які впливали різні чинники (нестача часу чи матеріалів, зміна ідей, неможливість втілення тощо..)

Розробка проекту, є доволі складним та багатошаровим процесом, кожен аспект діяльності під час розробки художньої виставки є важливим і потребує належної уваги. Менеджер завжди має вміти пристосуватись до обставин та вміти швидко прийняти рішення. Завдяки систематичному підходу до кожного етапу, можна досягти успіху й створити цікаві та значущі проекти.

3.2 PR складова проекту

Ефективне просування виставки є ключовим етапом у її реалізації, оскільки воно сприяє підвищенню зацікавленості глядачів та відкриває нові можливості для творчих ідей. Щоб залучити інвестиції для покращення виставкової діяльності, необхідно залучати державні ЗМІ, проводити кампанії з міжнародної реклами вітчизняних виставок і створювати національний бренд України як місця виставок, ділового туризму та міжнародної торгівлі. [53] Тому просування виставки визначається як окремий аспект проекту. Кожна культурна установа обирає власну унікальну стратегію для просування своїх продуктів або послуг. Розглядаючи виставку "Нічні кошмари", можемо виділити ряд заходів, спрямованих на підвищення її відомості та привертання уваги глядачів:

Анонсування в соціальних мережах Фейсбук та Інстаграм. Створення сторінки заходу на ФБ, анонсування на основній сторінці галереї (переглянути скріншоти анонсів можна в додатку 6)

Розсилка електронною поштою анонсу всім людям, що потрапили в базу Білого Світу за власним бажанням. Люди можуть власноруч заповнити спеціальну анкету, яка розміщена на сторінках галереї, щоб отримувати запрошення на наступні проєкти. Окрім того, працівники Білого Світу часто повідомляють про таку можливість.

Особисті запрошення знайомих/друзів митців на виставку. Понад тим, серед відвідувачів виставки, є певна кількість людей, які є вірними прихильниками галереї та відвідують кожне її відкриття. Вони зазвичай отримують інформацію про подію через оголошення у соціальних мережах, зокрема на сторінці галереї у Facebook. Для більш чіткого розуміння PR заходів до яких вдаються при створенні проєкту, була створена діаграма Ганта див. табл 5

Табл 3.2.1 Діаграма Ганта

	січ	лют	берез	квіт	трав	черв	лип	серп	верес	жовт	листоп
Формування бази осіб для розсилки анонсу	Протягом всього періоду										
Анонсування у соціальних мережах											06.11-26.11
Особисті запрошення									вересень – листопад		
Розсилка електронною поштою										Жовтень - листопад	
Розклеювання афіш											листопад

Отже, варто зазначити, що створення виставки - це не лише вияв художнього таланту, а й складний процес, який потребує ряду навичок, таких

як просування проєкту на ринок та привертання більшого числа глядачів. Успішна маркетингова стратегія включає не лише рекламу та PR, а також створення незабутніх вражень відвідувачам. Максимізація ефективності маркетингових зусиль можлива за допомогою розробки вдалої стратегії в соціальних мережах та онлайн платформах, а також застосування традиційних рекламних матеріалів, що сприятиме взаємодії з аудиторією.

Більше того, акцент на взаємодію з місцевою громадою та іншими мистецькими колективами може збільшити вплив виставки на громаду та забезпечити більший резонанс серед публіки. Прозорість та відкритість комунікації з глядачем є ключовими чинниками, які дозволяють не лише створити виставку, а й сформувати спільноту, зацікавлену в творчому діалозі. Основна мета полягає в тонкому розумінні потреб аудиторії та здатності взаємодіяти з цією інформацією. Це означає активне вивчення та аналіз реакції глядачів на представлені твори, а також їхні відгуки та враження. Здатність адаптувати інформаційний контент до вимог та очікувань аудиторії дозволяє галереям та художникам підтримувати цікавість та залученість глядачів, створюючи плідну та взаємовигідну взаємодію.

Сучасний маркетинг виходить за межі традиційних методів та потребує більш креативних рішень для досягнення максимального враження від проєкту та збільшення впливу на сучасного глядача. До таких прийомів в рамках нашої виставки можна віднести:

- інтерактивна інсталяція. В експозиції була представлена робота, яка слугувала фотозоною для відвідувачів. Це сприяло активності в соціальних мережах (публікації фотографій з відмітками митців та галереї) (фото можна знайти в додатку 7);
- проведення зустрічі з митцями, та авторської екскурсії виставкою;
- розсилки запрошень електронною поштою;

3.3 Економічна складова проєкту

Фінансова частина проєкту є надважливим елементом його створення, так як напряду впливає на всі його процеси від вибору матеріалів, до транспортування робіт. Для якісного розпорядження бюджет треба створити кошторис з плануванням всіх потенційних витрат.

Витрати на створення художньої виставки, як правило, охоплюють розробку проєкту, його планування та презентацію і можуть варіюватися в залежності від масштабу події, її тематики та формату. Зазвичай бюджет створення художньої виставки охоплює широкий спектр витрат. Нижче наведений основний перелік витрат на створення виставки «Нічні кошмари»:

Табл 3.3.1 Діаграма Ганта

Найменування	Вартість
Виготовлення робіт О. Луньової (полотна, підрамники, фарба в тубиках, балони з фарбою, синтепон, транспортування синтепону, тканина, і т.д.)	До 15 000 грн
Виготовлення робіт О. Ляпіна (Полотна, фарби, монтажна піна, декор, тканина, і т.д.)	До 15 000 грн
Друк постерів	450 грн
Обід під час монтажу виставки	1100 грн
Транспортування робіт з майстерень художників до галереї і назад машиною галереї	До 1000 грн
Міні-фуршет відкриття (печиво, цукерки, вино)	750 грн
Прибирання залу	250 грн

Кожна установа працює за власними правилами, і в контексті бюджетування так само. В даному випадку, організація виставки не була підтримана жодними інвесторами або спонсорами. Художники самостійно фінансували придбання матеріалів для створення своїх робіт, вкладаючи

власні кошти у проєкт. З свого боку, всі додаткові витрати, такі як транспортування творів, організація фуршету або друк інформаційних матеріалів, були покриті галереєю.

Щодо процесу продажу творів, важливо відзначити, що галереї зазвичай беруть відсоток від продажу кожної роботи. Ця комісія може відрізнятися в різних установах та галереях і зазвичай залежить від умов співпраці. Вона може коливатися від 20 до 40 відсотків від ціни продажу кожного твору. Така практика сприяє фінансовій підтримці галерей та забезпечує їхню можливість продовжувати свою діяльність та просувати та підтримувати талановитих художників.

Економічний аспект проєкту художньої виставки відіграє значну роль у його успішному втіленні. Витрати, пов'язані з розробкою, плануванням та презентацією виставки, можуть значно вплинути на її результативність та враження, які вона залишить у глядачів. Ефективне управління бюджетом дозволить забезпечити якісне проведення виставки та досягнення поставлених метою цілей. Отже, якісно спроектована виставка – це складний процес, що включає в себе ряд аспектів, починаючи від концептуалізації ідеї до її впровадження та презентації.

Висновок до розділу III

Отже, відтворивши всі етапи створення персональної художньої виставки та проаналізувавши їх, можна зазначити, що цей процес є дуже багатошаровим та відповідальним. Кожен етап складається з великої кількості малих складових, кожна з яких безпосередньо впливає на результат. Важливими факторами створення проєкту є формування надійної команди та чіткий розподіл завдань та визначення їх таймінгу. Дотримання цих правил допоможе нам наблизитися до очікуваної мети та досягнути всіх поставлених цілей.

Додатково до перерахованих аспектів, важливо відзначити, що ключовим пунктом успішної розробки виставки є систематичний контроль та ретельне планування на кожному етапі. Ефективна комунікація всередині команди також є важливою складовою, оскільки вона сприяє вирішенню потенційних проблем та підтримує стабільність процесу творчої роботи.

ВИСНОВКИ

Результатом роботи «Створення персональної художньої виставки» стало виявлення комплексного підходу до організації та проведення події, який базується на аналізі теоретичних аспектів, дослідженні ринкових тенденцій, виборі проєктів і розгляді фінансових питань. Систематизація та узагальнення знань, необхідних для ефективного завершення проєкту, стало можливим завдяки аналізу інформації. Цей метод допоміг створити збалансовану та успішну виставу, яка відповідала стандартам якості та вразила аудиторію своєю естетикою та унікальністю. Ключовим фактором успіху в реалізації проєкту було застосування ретельної оцінки та стратегічного планування, що підвищило його ефективність і конкурентоспроможність на мистецькому ринку.

Було виконано визначення теоретичних аспектів організації та проведення виставки, що допомогло нам краще зрозуміти бажання та потреби аудиторії та оптимізувати підготовку та проведення події. У результаті аналізу було розроблено ефективну стратегію просування виставки. Ця стратегія включала співпрацю зі спонсорами та партнерами, використання різних медіа-каналів і створення майданчика, який був цікавим для відвідувачів. Дослідження теоретичних аспектів допомогло зрозуміти принципи та методи організації художніх виставок; це є основою для успішної реалізації проєкту.

Був проаналізований ринок в Україні та Європі в сфері мистецької виставкової діяльності. Ринок мистецьких виставок в Україні та Європі продемонстрував важливі тенденції та різноманітні потреби аудиторії. Ці фактори були ключовими визначниками для визначення стратегічних напрямків розвитку проєкту. Цей аналіз взяв до уваги не лише поточні тенденції в мистецтві, але й соціальні та економічні контексти, а також тенденції споживання мистецьких продуктів. Результатом було обґрунтоване

рішення щодо вмісту, формату та маркетингових стратегій проекту, що призвело до його успішного впровадження та значного інтересу аудиторії.

Також, були визначені основні аспекти відбору проєктів, які допомогли нам краще зрозуміти критерії відбору мистецьких проєктів, для того щоб забезпечити відповідність їхнього змісту та формату концепції виставки, а також відповідність очікуванням та інтересам аудиторії. Враховуючи ці аспекти, ми могли систематично оцінювати та обирати проєкти, які найкращим чином відповідали цим критеріям, забезпечуючи високий рівень якості та цікавості виставки для відвідувачів. Ретельний аналіз основних елементів відбору проєктів дозволив визначити найбільш перспективні та захоплюючі творчі напрямки для виставки, а також гарантував різноманітність і якість представлених робіт. Процес включав не лише вибір творів за їхньою мистецькою цінністю, але й те, наскільки вони актуальні та чи відповідають вони загальній концепції виставки.

У результаті аналізу фінансових аспектів створення проєкту було виявлено значні проблеми з бюджетуванням і фінансовою стійкістю. Це призвело до необхідності ретельного управління та стратегічного планування. Цей метод не тільки ефективно використовує ресурси, але й мінімізує фінансові ризики під час проєкту. Стратегічне планування фінансів забезпечило успішне проведення мистецького заходу, зберігаючи фінансову стабільність і відповідність високим стандартам якості; це було важливим для залучення інвесторів і спонсорів, а також для забезпечення задоволення потреб аудиторії.

Нарешті, рекомендації щодо спрощення процесу створення проєкту стануть важливим керівником для організаторів і учасників виставки, оскільки вони допоможуть оптимізувати робочі процеси та підвищити ефективність команди.

Організація проєкту вимагає не лише мистецького та культурного досвіду та творчого потенціалу митця, а й менеджерських навичок та вправності у формуванні команди, ефективного ведення проєкту, та взаємодії

з глядачем. Створення виставки надає художнику можливість не лише продемонструвати власні творчі доробки, але й вплинути на хід та формування культурного простору. Кожен етап процесу - від формування ідеї до взаємодії з глядачем – визначається ретельним плануванням, та вмінням адаптуватися та швидко приймати рішення. Важливо зазначити роль простору, в даному випадку Центру Сучасного Мистецтва «Білий Світ», як платформи, що об'єднує митців, глядачів та експертів в спільному просторі.

Організація виставки, є важливим кроком в стимулюванні розвитку сучасного арт-ринку, а також збагачення культурної спільноти. Даний процес вимагає не лише таланту, а й дисципліни, відданості та прагнення до якісної комунікації. Спільна праця кураторів, художників та аудиторії створює унікальне культурне середовище, де ідеї стають матеріалізованими, а виставка, не лише подією, а й можливістю для спільної рефлексії, обміну думками, та взаємного натхнення. Таким чином, організація виставки є не лише актом мистецтва, а й вагомим внеском у розвиток сучасної української мистецької сцени.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко І.Я. Виставкова діяльність в Україні: стан, проблеми та шляхи їх розв'язання / І.Я. Антоненко, Т.П. Дупляк // Економічний часопис-XXI. – 2013. – № 11-12(1). – С. 77
2. Підгрушний, Г. П., В. О. Пекар, О. О. Денисенко. "Виставкова діяльність та її значення як інструменту регіонального розвитку." (2009), 45 с
3. Підгрушний, Г. П., В. О. Пекар, and О. О. Денисенко. "Виставкова діяльність та її значення як інструменту регіонального розвитку." (2009), 45 с
4. Джонс Дж. Методи проектування / Дж. Джонс. – М.: Мир, 1986. – 524 с
5. Культура і креативність // Що таке проект, 2015 URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/publishing/project-management/lecture-17-2> (дата звернення: 01.12.2023)
6. Jack R. Meredith/Samuel J. Mantel, Jr. Project Management: A Managerial Approach, 2nd edition. New York 1989.
7. Арчібальд Р. Управління високотехнологічними програмами та проектами 2004. – 472 с.
8. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 18 с.
9. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 46 с.
10. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 83 с
11. Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.
12. Тетяна Шевченко Стейкхолдери проекту: хто такі, та чому важливо налагодити з ними комунікацію, 2023 URL:

<https://wizeclub.education/blog/stejkholderi-proyektu-hto-taki-ta-chomu-vazhlivo-nalagoditi-z-nimi-komunikatsiyu/> (дата звернення: 04.12.2023)

13. Оля Федорова Мисткиця в резиденції URL: <https://t.me/mystkycia> (дата звернення 04.12.2023)
14. Богатова С. А. // Події які вплинули на розвиток української культури за 32 роки незалежності, 2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric> (дата звернення: 06.12.2023)
15. Богатова С. А. Події які вплинули на розвиток української культури за 32 роки незалежності 2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3752535-podii-aki-vplnuli-na-rozvitok-ukrainskoi-kulturi-za-32-roki-nezaleznosti.html> (дата звернення: 06.12.2023).
16. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 23 с
17. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 11 с
18. 10 цікавих виставок червня 2023 URL: <https://ugallery.com.ua/?p=27756> (дата звернення: 08.12.2023)
19. У національному музеї Шевченка відкрили виставку «Піднятися до себе» 2023 URL: https://tvoemisto.tv/news/u_natsionalnomu_muzei_shevchenka_vidkryly_vystavku_pidnyatysya_do_sebe_149118.html (дата звернення: 08.12.2023)
20. «Піднятися до себе» у столичному музеї показують рефлексії Шевченка та сучасних митців 2023 URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/83751/> (дата звернення: 08.12.2023)
21. Український дім 2023 URL: <https://www.uadim.in.ua/podiyi/how-are-you%3F> (дата звернення: 08.12.2023)

22. Український дім 2023 URL: <https://www.uadim.in.ua/podiyi/how-are-you%3F> (дата звернення: 08.12.2023)
23. Укрінформ 2023 URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3716770-zelenska-vidvidala-hudoznu-vistavku-ti-ak-v-ukrainskomu-domi.html> (дата звернення: 08.12.2023)
24. Ілля Левченко // «Ти як?»: мистецтво на вибуху 2023 URL: https://lb.ua/culture/2023/06/18/560866_ti_yak_mistetstvo_mistsi_vibuhu.html (дата звернення: 08.12.2023)
25. Леся Медведенко // В «Українському домі» відкрилась виставка-ретроспектива «Ти як?» 2023 URL: <https://armyinform.com.ua/2023/06/07/v-ukrayinskomu-domi-vidkrylas-vystavka-retrospektyva-ty-yak/> (дата звернення: 08.12.2023)
26. Vogue // "Ти як?": в Українському Домі покажуть роботи 100 художників про досвід війни 2023 URL: <https://vogue.ua/article/culture/art/ti-yak-v-ukrajinskomu-domi-pokazhut-roboti-100-hudozhnikov-pro-dosvid-viyni-52434.html> (дата звернення: 08.12.2023)
27. Андрій Люховець // Виставка "Ти як?" в Українському музеї сучасного мистецтва 2023 URL: <https://tsn.ua/video/video-novini/vistavka-ti-yak-v-ukrayinskomu-muzeyi-suchasnogo-mistectva.html> (дата звернення: 08.12.2023)
28. Дмитро Олійник // Не переживай — переживеш: Рецензія на виставку «Ти як?» URL: <https://birdinflight.com/nathnennya-2/crytyka/20230614-ne-perezhivaj-perezhivesh.html> (дата звернення: 08.12.2023)
29. Український дім 2022 URL: <https://www.uadim.in.ua/podiyi/vivtar.-zhyvotkov> (дата звернення: 08.12.2023)
30. Білий Світ // Антон Логов, «Молитва за Україну» 2023 URL: <https://whiteworld.net/gallery-exhibitions/molytva-za-ukrainu.html> (дата звернення: 08.12.2023)
31. Online ехро // Відкриття химерного проєкту «Дні минулого майбутнього» у Національному музеї «Київська картинна галерея» 2023

- URL: <https://online-expo.kiev.ua/kryshovsky-19829.html> (дата звернення: 08.12.2023)
32. Вікторія Панчішко // Національному музеї «Київська картинна галерея» відбулося відкриття проєкту «Дні минулого майбутнього» 2023 URL: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-natsionalnomu-muzeji-kijivska-kartinna-halereja-vidbulosja-vidkrittja-projektu-dni-minuloho-majbutnoho-.html> (дата звернення: 08.12.2023)
33. Зірка Малярства // Влад та Олександра Кришовські | Сучасне мистецтво 2023 URL: https://www.youtube.com/watch?v=swYPvmQHgEY&ab_channel=%D0%97%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B0%D0%9C%D0%B0%D0%BB%D1%8F%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0 (дата звернення: 08.12.2023)
34. Myphart // Візуальна історія Миколаєва 2023 URL: <https://myphart.com/articles/10-2023-1-vizualna-istoriya-mykolayeva> (дата звернення: 08.12.2023)
35. Максим Місайлов, Назарій Рубаняк // "Візуальна історія Миколаєва". У місті відкрили фотовиставку 20-ти митців регіону 2023 URL: <https://suspilne.media/593701-vizualna-istoria-mikolaeva-u-misti-vidkrili-fotovistavku-20-mitciv-regionu/> (дата звернення: 08.12.2023)
36. Аліса Мелік-Адамян // Війна, люди, місто: на *8 Причалі презентували виставку «Візуальна історія Миколаєва» 2023 URL: <https://nikvesti.com/ua/news/photoreportage/277817> (дата звернення: 08.12.2023)
37. Миколаївська правда // В обласному центрі відкрито фото-виставку «Візуальна історія Миколаєва» 2023 URL: <https://www.nikpravda.com.ua/v-oblasnomu-tsentri-vidkryto-foto-vystavku-vizualna-istoriya-mykolayeva-foto/> (дата звернення: 08.12.2023)
38. Мітець // «Візуальна історія Миколаєва» – виставка 20 авторів та авторок школи концептуальної та арт фотографії МУРН 2023 URL:

- <https://mitec.ua/vizualna-istoriya-mykolayeva-vystavka-20-avtoriv-ta-avtorok-shkoly-konceptualnoyi-ta-art-fotografiyi-myph/> (дата звернення: 08.12.2023)
- 39.М17 // Схема збірки 2023 URL: <https://m17.kiev.ua/exhibition/assembly-scheme/> (дата звернення: 08.12.2023)
- 40.Київ Цифровий // Виставковий проєкт "Схема збірки" 2023 URL: <https://guide.kyivcity.gov.ua/events/vistavkovij-proekt-shema-zbirki> (дата звернення: 08.12.2023)
- 41.Ксенія Білаш Галерея М17 відкриє другу частину виставкового проєкту «Схема збірки» 2023 URL: https://lb.ua/culture/2024/01/22/594890_galereya_m17_vidkriie_drugu_chastinu.html (дата звернення: 08.12.2023)
- 42.Мистецький арсенал // Співіснування з темрявою 2023 URL: <https://artarsenal.in.ua/vystavka/spivisnuvannya-z-temryavoyu/> (дата звернення: 08.12.2023)
- 43.Суспільне культура // «Співіснування з темрявою»: у "Мистецькому арсеналі" відкрили виставку-рефлексію 2023 URL: <https://suspilne.media/culture/614165-spivisnuvanna-z-temravou-u-misteckomu-arsenali-vidkrili-vistavku-refleksiu-foto/> (дата звернення: 08.12.2023)
- 44.Тетяна Асадчева // Співіснування з темрявою: у Мистецькому арсеналі стартував проєкт сучасного мистецтва 2023 URL: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/90819/> (дата звернення: 08.12.2023)
- 45.Мітець // Мистецький арсенал представить нову виставку «Співіснування з темрявою» 2023 URL: <https://mitec.ua/mysteczkyj-arsenal-predstavyt-novu-vystavku-spivisnuvannya-z-temryavoyu/> (дата звернення: 08.12.2023)
- 46.Львівський муніципальний мистецький центр // Відкриття виставки «Трикутник та пряма лінія «Гарелії Неотодрешь» 2023 URL: <https://www.lvivart.center/vidkryttya-vystavky-trykutnyk-ta-pryama-liniya-gareleyi-neotodresh-foto-video/> (дата звернення: 08.12.2023)

47. Альона Шилова // Портрет Тараса Шевченка та новітня історія України: про що нова виставка "Не журисть!" у The Naked Room 2023 URL: <https://suspilne.media/culture/622877-portret-tarasa-sevcenka-ta-novitna-istoria-ukraini-pro-so-nova-vistavka-ne-zuris-u-the-naked-room/> (дата звернення: 08.12.2023)
48. Мітець // "Не журисть!" The Naked Room 2023 URL: <https://mitec.ua/ne-zhuryts-the-naked-room/> (дата звернення: 08.12.2023)
49. Galeria Labirynt // Yehor Antsyhin – My Broken Bones 2023 URL: <https://labirynt.com/2023/03/27/yehor-antsyhin-my-broken-bones/?lang=en> (дата звернення: 08.12.2023)
50. Iryna Maksymova: sha will win URL: <https://www.facebook.com/events/circle-culture-gallery/iryna-maksymova-she-will-win/1954644734728282/> (дата звернення: 08.12.2023)
51. Білий Світ // Нічні кошмари 2023 URL: <https://whiteworld.net/gallery-exhibitions/nightmares.html> (дата звернення: 08.12.2023)
52. Gerchanivska, Polina Evaldivna. "Культурологія-термінологічний словник." (2015).
53. Антоненко І.Я. Виставкова діяльність в Україні: стан, проблеми та шляхи їх розв'язання / І.Я. Антоненко, Т.П. Дупляк // Економічний часопис-XXI. – 2013. – № 11-12(1). – С. 77

ДОДАТКИ

Додаток 1:

Додаток 2:

Додаток 3:

Додаток 4:

26.11.23

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

Safar: Maw

26.11.23

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

Kutub

26.11.23

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

26.11.23

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

2.5. 2023

2.5. 2023

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.
 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023. 2.5. 2023.

Додаток 6:

ЧТ, 14 ГРУД.

11:00

White World

White World, Київ, 01004, Україна

1 відвідали · 6 цікавилися

Додаток 7:

